

Sí² La³ñí¹ Quioh²¹ Juan²

Jái¹³ jmu³ hi³ lí¹³ zian² tsú²

1 1 Hnoh² reh², zen¹³ jnoh¹ sí² lá² ñí¹con² hnoh² hi³ hleh³² hi³ ca³tin¹ Tsá² lín³ Jái¹³, Tsá² jmu² hí³ hi³ lí¹³ zian² tsú² cun³ jmí¹hi³nio². Jmí¹ má²zian² bíh¹ Tsá² hí³ ñeh² bíh¹ hi³ lí³zia³² la³jí³²; hi³ jnoh¹ né³ ca³nái¹³ jē¹ tsú² jí³ hi³ ca³neh²¹ jnoh¹ tsú² siáh³ cun³quionh³ mí¹ñí¹ jnoh¹ hmóu³². Jnoh¹ ca³neh²¹ tsú² re² lín³² hi³ ca³la³ hi³ ca³tin¹³ jnoh¹ tsú² cuo² siáh³. **2** Hi³ Tsá² lín³ hí³ Jái¹³ né³ ca³ma³jnia³², hi³ jáun² jnoh¹ né³ ca³neh²¹, hi³ jáun² jnoh¹ má²cue³² jú¹ tson² hi³ ca³tin¹ hí³ dí²; hi³ jáun² bí¹ ngái¹ jnoh¹ ñí¹con² hnoh² jái¹³ hi³ ca³tin¹ Tsá² cue³² hí³ pí³ hi³ lí¹³ zian² tsú² cun³ jmí¹hi³nio². Hi³ bíh¹ jmí¹ cuá³ quionh³ Jméi² dí², hi³ Jméi² dí² né³ ca³ma³jnia² tsú² ñí¹con² dí². **3** Hi³ jáun² né³, la³ cun³ hi³ ca³neh²¹ jnoh¹ jáun² jí³ hi³ ca³nái¹³ jnoh¹, ngái¹ jnoh¹ siáh³ ñí¹con² hnoh², quí¹ jáun² la³ jáun² lí¹³ tianh¹³ náh² cá²honh¹ quiúnh¹ jnoh¹. Hi³ jnoh¹ né³, tiauh² jnoh¹ cá²hon³ cu³tí³ quiúnh¹ Dió³² Jméi² dí² la³ má²quionh³ jí³ Jesucristo hí³ Jon² tsú² ní² siáh³. **4** Hi³ jáun² bíh¹ ná¹jmu³² jnoh¹ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh², quí¹ hi³ jáun² lí³tí³ la³ cun³ hi³ má²ná¹hiún² jáun² tsí³ dí².

Dió³² bíh¹ Tsá² cuá¹lín³ joh¹

5 Hi³ jáun² né³, hi³ lá² bíh¹ jái¹³ hi³ ca³ma³ta² jnoh¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo, hi³ jáun² né³² má²ngái¹ jnoh¹ ñí¹con² hnoh² jái¹³ lá²: Hi³ Dió³² bíh¹ Tsá² cuá¹lín³ joh¹, hi³ hí¹ cú¹pih²¹ já¹niéi² tiá² zia³² yáh³ ñí¹con² tsú². **6** Hi³ jáun² ní¹juáh³ hi³ juáh¹³ dí² hi³ tiauh² dí² cá²hon³ quiúnh¹ tsú², hi³ tá¹la³ jáun² né³, ñí³ngí¹ bíh¹ dí² ñí¹ já¹niéi², jáun² jú¹ tí¹jái² bíh¹ jaun³² hléh¹ dí², quí¹ ha³ tiá² cú²tso² ziaún² yáh³ dí². **7** Tí³la³ ní¹juáh³ tie³ joh¹ jui³² quiú¹³ dí² la³jmí¹ zian² jáun² Dió³² ñí¹ tie³ joh¹, hi³ jáun² cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ má²tiauh² dí² cá²hon³ quiúnh¹ tsá²ján² tsá²ján², hi³ jáun² jmí²hán¹ Jesucristo Jon² Dió³² né³, hin²³ ca³la³ jí³² tso³ quiú¹³ dí².

8 Tí³la³ ní¹juáh³ hi³ juáh¹³ dí² hi³ tiá² tso³ zia³² quiú¹³, hi³ jáun² la³ jáun² lí¹ má²ma³can¹³ hmóu³² bíh¹ dí², tsá² tiá² jú¹ tson² má²hu²¹ hñu³ tsí³ bíh¹ láí³ dí². **9** Tí³la³ né³² né³, ní¹juáh³ hi³ ton¹³ dí² tso³ quiú¹³, jáun² chin¹³ bíh¹ Dió³² tsí³ tso³ quiú¹³ dí², jí³ hi³ ren³ tsú² siáh³ la³jí³² hi³ hlah³ hi³ hó³² hi³ zia³² ñí¹con² dí², quí¹ hí³ bíh¹ jan² Tsá² ma³tí³² jē¹, hi³ jmu³ siáh³ la³ cun³ hi³ ca³tí²¹ jmu³. **10** Tí³la³ ní¹juáh³ hi³ juáh¹³ dí² hi³ tiá² tso³ má²ca³jmú¹³ né³, la³ jáun² dá² má²jmu³² dí² hi³ Dió³² lín³ jan² tsá² tí¹jáin² bíh¹, jáun² tiá² la³ má²hu²¹ yáh³ jái¹³ quioh²¹ tsú² hñu³ tsí³ dí².

Cristo lín³ Tsá² nau³² jái¹³ quiú¹³ dí²

2 1 Hnoh² jón³, jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh², qui¹hliá² hnó³² jná¹³ hi³ tiú²uú² jmúh¹³ náh² tso³; ti³la³ ní¹juáh³ zian² jan² tsá² má²lí²jmú³ tso³ né³, jáun² zian² bíh¹ jan² Tsá² nau³² jái¹³ quiú¹³ dí² ta³ ní¹ Jméi² dí², Jesús Tsá² lín³ Cristo bíh¹ Tsá² hí³, hi³ hí³ bíh¹ jan² Tsá² chun¹. 2 Hí³ bíh¹ ca³cuen³ hnga² hi³ jún³ cha¹³ jnoh¹ hi³ jáun² lí¹³ hin³ tso³ quiú¹³ dí²; hi³ jun³juáh¹³ cun³ jmáh³la³ tso³ quiú¹³ jnoh¹ yáh³, qui¹ ja³bí¹ ca³ti²¹ ji³ tso³ quioh²¹ tsá² zian² tá¹ cáun² hngá¹máh³ bíh¹ siáh³.

3 Hi³ jáun² né³, má²né¹ dí² hi³ má²ca³li³ cuóun³² dí² Dió³² ní¹juáh³ ma³ti²¹ dí² héih³² hi³ jmu² tsú². 4 Ti³la³ ní¹juáh³ zian² tsá² juáh³ né³: “Jná¹³ cuóun³² Dió³²”, ti³la³ já² tiá² má²ti³² yáh³ tsú² héih³² hi³ jmu² Dió³² má¹li³² jáun², hi³ jáun² jan² tsá² tí¹ jáin² bíh¹ tsá² la³ hí³, tiá² jú¹ tson² má²zia³² yáh³ hñu³ tsí³ tsú². 5 Ti³la³ lí³ua³ jan² tsá² má²ti³² la³ cun³ héih³² hi³ jmu² Dió³² má¹ná¹, jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ hú¹tá¹ cu³tí³ má²hno³ Dió³² re² lín³²; hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ má²lí¹³ lí³ né¹ dí² hi³ tiauh² dí² cá²hon³ quiúnh¹ tsú² ní¹juáh³ hi³ ma³ti²¹ jnoh¹ héih³² quioh²¹ tsú². 6 Hi³ jáun² tsá² juáh³ hi³ tionh² cá²hon³ quionh³ Dió³² né³, hniáuh³² bíh¹ ma³zian² tsú² la³jmí¹ ca³ma³zian² jáun² hnga² Jesús Tsá² lín³ Cristo.

Cáun² héih³² hmai²¹

7 Hnoh² reh², héih³² hi³ jmu² jná¹³ ní¹ sí² lá², jun³juáh¹³ cáun² héih³² hmai²¹ yáh³, qui¹ hi³ lá² dá² héih³² la³ cun³ hi³ qui³ má²ca³heh³ náh² la³ cun³ jmí¹ ca³niéih² bíh¹ náh². Héih³² yenh³ jáun² bíh¹ la³², la³ cun³ qui³ lí³ jú¹ chú³² hi³ má²ca³niéih² náh² jáun². 8 Ti³la³ cun³ jáun² lí³ bíh¹ la³jmí¹ lí³ cáun² héih³² hmai²¹ jái¹³ hi³ jmu² jná¹³ lá², qui¹ la³ni¹ tín² ca³ma³jnia³² Cristo hi³ ha³ lánh³ zian² tsá² hú¹tá¹ má²ti³² héih³² lá², hi³ ja³bí¹ hnoh² ní² siáh³ má²ma³jnia¹³ ta³né³². Juanh³² jná¹³ la³ ní² qui¹ joh¹ sí² tson² cu³tí¹³ bíh¹ má²tie³, má²ni¹nga² bíh¹ já¹niéi². 9 Ti³la³ ní¹juáh³ zian² tsá² juáh³ hi³ zian² ní¹ tie³ joh¹, ti³la³ sa³ hon² bíh¹ tsú² rainh²¹, jáun² la³ má²zian² jáun² bíh¹ tsá² la³ hí³ ní¹ lí³ já¹niéi². 10 Ti³la³ tsá² hno³ rainh²¹ má¹ná¹, tsá² la³ hí³ bíh¹ má²zian² ní¹ tie³ joh¹, jáun² tiú²uú² zia³² hí¹ cáun² yáh³ hi³ lí¹³ lí³ jmu³ hi³ tánh³² tsú² tso³. 11 Ti³la³ hi³ ca³tin¹ tsá² hon² rainh²¹ né³, tsá² la³ hí³ zian² bíh¹ ní¹ já¹niéi², ha³ tiá² ni³² yáh³ tsú² hín² juíh³² cuá¹tsau³². Má²ca³li³ ten³ bíh¹ tsú² qui¹ cun³ni¹ hi³ zian² tsú² hñu³ niéi².

12 Jáun² né³, hnoh², tsá² ná¹lín³ náh² la³jmí¹ lín³ jón³² jná¹³, jmu² ná¹ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh² qui¹hliá² hnoh² bíh¹ tsá² má²ca³chin² Dió³² tsí³ tso³ quián¹³ náh² cun³ni¹ hi³ ca³tin¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo. 13 Ja³bí¹ hnoh² siáh³ tsá² má²lieih²¹, sí² lá² jmu² jná¹³ hi³ ca³tin¹ hnoh² tsá² má²lieih²¹, qui¹hliá² má²ca³li³ cuóun³² náh² Tsá² qui³ jmí¹ má²zian² hi³ jmí¹ ñeh² bíh¹ hi³ lí³liau³ ca³la³ jí³² hi³ zia³². Ja³bí¹ hnoh² tsá² tsá¹ñú¹,

sí² lá² jmu² jná¹³ hi³ ca³tin¹ hnoh² uá²jai³² quí¹hliá² má²ca³quinh¹ náh² jmái¹ ní¹con² tsá² hláinh¹.

14 Hnoh² jón³, cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh² quí¹hliá² má²ca³li³ cuóun³² náh² Jméi² dí². Ji³ hnoh² siáh³ tsá² má²lieih²¹, cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh² uá²jai³², quí¹hliá² má²ca³li³ cuóun³² náh² Tsá² qui³ jmí¹ má²zian² hí³ jmí¹ ñeh² bíh¹ hi³ li³liau³ la³ji³². Ja³bí¹ jmu² jná¹³ siáh³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh² siáh³ tsá² tsá¹ñú¹, quí¹hliá² hnoh² bíh¹ tsá² jlánh¹ pin³ honh² náh² quí¹ má²hu²¹ tián³ bíh¹ jái¹³ quioh²¹ Dió³² hñu³ honh² náh², hi³ má²ca³quinh¹ náh² siáh³ jmái¹ ní¹con² tsá² hláinh¹.

15 Ha³ lí²uú² jmú² náh² hi³ tí³² lín³² honh² náh² tsá² zian² cun³ tín² tsí³ hmóu³², sa³jun³ hniáuh³² tí³² honh² náh² la³ cun³ hi³ dí¹quiaunh²¹ tsí³ tsá² la³ hí³. Quí¹ ní¹juáh³ zian² tsá² jéin²³ tsá² jmu² cun³ tín² tsí³ hnga², hi³ jáun² tsá² la³ hí³ tiá² hnio³ yáh³ Dió³² Jméi² dí²; **16** quí¹ la³ji³² la³ cun³ hi³ dí¹quian¹ tsá² la³ hí³ hi³ jmu³, ha³ tiá² ja³toh³ yáh³ ní¹con² Jméi² dí², tí³la³ hi³ jáun² dá² ja³² hñu³ tsí³ hmóu³² bíh¹ tsú². Uá¹la³ cun³ hi³ dí¹quiaunh²¹ tsí³ tsú² jmu² lí³ua³ cáun² hi³ cháunh²³ chí¹, hi³ dí¹quian¹ tsú² hi³ lí³ quioh²¹ la³ji³² la³ cun³ hi³ jé²³, hi³ jlánh¹ tsah³ tsú² jmu² tonh² ca³tí²¹ la³ji³² hi³ nióh³² siáh³. **17** Hi³ la³ji³² hi³ hlah³ hi³ hó³² ní² né³, tsá¹³ bíh¹ la³ má²quionh³ la³jín³² tsá² tí³² tsí³ la³ji³² hi³ jáun²; tí³la³ ní¹juáh³ tsá² jmu² la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³² má¹ná¹, tsá² la³ hí³ bíh¹ lí¹³ zian² la³ cun³ jmí¹hi³nio².

Jú¹ tson² ji³ jú¹ tí¹jái²

18 Hi³ jáun² né³ jón³, ní¹ má²ñí¹táuh³ jmái¹ bíh¹ la³². Má²ca³niéih² bíh¹ hnoh² hi³ já³² jan² tsá² jmu³ hniéi² quionh³ Cristo; hi³ cun³ñí¹ hi³ má²zian² juóun³² tsá² má²ná¹jmu² hniéi² quionh³ Cristo né³, hi³ jáun² bíh¹ má²né¹ dí² hi³ ní¹ má²ñí¹táuh³ jmái¹ bíh¹ la³². **19** Tsá² hí³ dá² ca³huén² ja¹ quiú¹³ bíh¹ dí², tí³la³ jun³juáh¹³ tsá² jmí¹ quiúnh¹ jnoh¹ cu³tí¹³ yáh³ hí³ má¹ná¹, quí¹ sá¹jmí¹ hi³ tsá² hí³ tsá² quiúnh¹ jnoh¹ dúh¹, jáun² jmí¹ hniáuh²¹ bíh¹ hi³ tionh² tsú² la³ má²tionh² jáun² quiúnh¹ jnoh¹. Tí³la³ la³ jáun² bí¹ ca³li³, quí¹ hi³ jáun² la³ jáun² lí¹³ lí³jnia² hi³ tiá² la³ quiúnh¹ yáh³ dí² la³jín³² tsá² hí³.

20 Tí³la³ ní¹con² hnoh² má¹ná¹, má²ca³cuen³ bíh¹ Cristo Jmí²chí³ Chun¹, hi³ jáun² dá² la³jín³² bíh¹ náh² má²ná¹ñíh¹ jú¹ tson². **21** Hi³ jáun² bíh¹ jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh², quí¹hliá² má²cuin² bíh¹ náh² jú¹ tson², jun³juáh¹³ hi³hliá² tiá² má²cuin² yáh³ náh²; quí¹ hnoh² má²ñíh¹ hi³ hí¹ cáun² yáh³ jú¹ tí¹jái² tiá² ja³² ní¹con² jú¹ tson².

22 ¿Hin² tsánh² lín²³ hnoh² hi³ tí¹ jáin² dúh¹? ¿Há¹ jun³juáh¹³ tsá² hí³ bíh¹ tí¹ jáin², tsá² juáh³ hí³ hi³ jun³juáh¹³ Jesús yáh³ Tsá² lín³ Cristo? Tsá² hí³ bíh¹ tsá² jmu² hniéi² quionh³ Cristo; hi³ hí¹ la³ tí³ Jméi² yáh³ dí² jmu² tsú² hi³ tiá² quien², la³ má²quionh³ Jon². **23** Jáun² né³, la³jín³² tsá² jmu² hi³ tiá² quien² Jon² Dió³², jáun² tsá² la³ hí³ tiá² quionh³ yáh³ Jméi²

dí²; tí³la³ lí³ua³ jan² tsá² ton² hí³ má²hen² tí³ con² Jon² Dió³² má¹ná¹, jáun² tsá² la³ hí³ má²quionh³ bíh¹ Jméi² dí².

24 Cun³ñí¹ hí³ jáun² né³, hmá¹ náh² hñu³ honh² jú¹ chú³² hí³ ca³niéih² náh² jáun² la³jmí¹ ñí¹; quí¹ ní¹juáh³ hí³ ca³hmáh¹ náh² re² hñu³ honh² jái¹³ hí³ ca³niéih² náh² jáun² jmí¹tin², jáun² lí¹³ la³ má²ná¹cunh² jáun² náh² quiúnh¹ Cristo la³ má²quionh³ Jméi² dí². **25** Hí³ hnga² hí³ dí² siáh³ má²ca³jmú³ jái¹³ hí³ lí¹³ ziaún² dí² la³ cun³ jmí¹hí³nio².

26 Jái¹³ ní² né³, má²lí²jmú³² jná¹³ hí³ ca³tin¹ hnoh² cun³ñí¹ hí³ zian² tsá² hnió³ ma³cau² hnoh². **27** Tí³la³ má²cuá³ bíh¹ Jmí²chí³ Chun¹ hñu³ honh² náh², Tsá² ca³cuen³ hí³ Jesús Tsá² lín³ Cristo, hí³ jáun² hí¹ jan² yáh³ tiú²uú² hin² lí³ hniáh³² hí³ ma³ta² hnoh², quí¹ Jmí²chí³ Chun¹ hí³ bíh¹ má²má²ta² hnoh² ca³la³ jí³²; hí³ la³jí³² hí³ má²ta² tsú² jáun² né³ lí³ jmáh³la³ jú¹ tson² bíh¹, quí¹ hí¹ cáun² yáh³ jú¹ tí¹jái² tiá² má²ta² tsú². Hí³ jáun² né³, cuí¹ tiáunh¹ náh² cá²honh¹ quiúnh¹ Cristo la³ cun³ qui³ lí³ jú¹ tson² hí³ má²ca³ma³ta² jáun² Jmí²chí³ Chun¹.

28 Hí³ jáun² né³ jón³, cuí¹ tionh¹ náh² cá²honh¹ quiúnh¹ Cristo la³ má²tionh² náh² ní², quí¹ jáun² la³ má²ná¹tioh³ jáun² cáun² tsí³ dí² ní¹ má¹cuanh³² tsú², hí³ jáun² tiá² lí³ heh¹ dí² má¹jáun². **29** Quí¹ má²ná¹ñíh¹ bíh¹ hnoh² hí³ jan² Tsá² chun¹ bíh¹ Tsá² hí³, hí³ jáun² hniáuh³² lí³ ñíh¹³ náh² siáh³ hí³ la³jín³² tsá² jmu² la³ cun³ hí³ tí³² tsí³ Dió³² bíh¹ má²lín³ jon² Dió³².

Tsá² ná¹lín³ jon² Dió³²

3 1 Né³² né³, sá¹ní² jie³ náh², cónh³ bíh¹ tiá² má²ca³ma³hniau³ dí² Dió³², hí³ hí¹ ca³la³ tí³ má²juáh³ máh³ Dió³² hí³ láí³ dí² jon² tsú², hí³ tson² bíh¹ cu³tí¹³ má²láí³ dí² la³ jáun². Hí³ jáun² tsá² zian² hí³ cun³ tin² tsí³ hmóu³² né³, tiú²uú² cuóu³² yáh³ dí², quí¹ hí¹juáh³ hnga² yáh³ Dió³² tiá² ca³lí³ cuóun³² tsú². **2** Jáun² né³ reh², má²ná¹láí³ bíh¹ dí² jon² Dió³² ta³né³², tí³la³ cu³ jáun² bíh¹ tiá² má²ca³lí³jnia² la³ cun³ hí³ lí¹³ quiú¹³ dí² jmí¹tsú² jmí¹ja³²; tí³la³ né¹ dí² má¹ná¹ hí³ ní¹ má¹jaunh³² Jesús Tsá² lín³ Cristo, má¹jáun² má²lí¹³ láí³ dí² la³jmí¹ lín³ tsú² hnga², quí¹ ní¹ má¹jáun² dá² má²neh²¹ dí² tsú² hú¹tá¹ la³ cun³ rón³² jniá³ bíh¹. **3** Hí³ jáun² né³, lí³ua³ jan² tsá² hu²¹ tsí³ hí³ ma³tí³² Dió³² jái¹³ ní², tsá² la³ hí³ bíh¹ jmu² jí² jmí¹ tsí³, la³jmí¹ jín² hnga² Jesús.

4 Tí³la³ la³jín³² tsá² jmu² tso³ má¹ná¹, tsá² la³ hí³ dá² má²ca³hliánh² ñí¹con² liei²¹ quioh²¹ Dió³² bíh¹, quí¹ lí³ua³ jan² tsá² tiá² ca³ma³tí³² liei²¹ jáun², jáun² tso³ bíh¹ má²ca³lí³ren² tsú². **5** Má²ná¹ñíh¹ bíh¹ hnoh² hí³ Cristo cuan³ ñí¹ hué²¹ lá² hí³ cua³hin² tso³ quiú¹³ dí², tí³la³ hí³ má¹ná¹, hí¹ cáun² tso³ tiá² jmí¹ zia³² yáh³ quioh²¹. **6** Hí³ jáun² bíh¹ lí³ua³ jan² tsá² tiáunh¹ cá²hon³ quionh³ hí³ dí², tiá² tso³ jmu² yáh³; tí³la³ la³jín³² tsá² jmu² tso³ né³, tiá² má²ca³jén³² yáh³ tsú² Cristo, hí³ sa³jun³ má²ca³lí³ cuóun³² tsú² siáh³ lánh³ lín³. **7** Cun³ñí¹ hí³ jáun² né³ jón³, hua³hín¹³ náh² jmu³, jáun² hí¹ jan² tiá² hin² lí¹³ ma³cau² hnoh²; quí¹ ní¹juáh³ tsá² jmu²

la³ cun³ hi³ ti³² tsí³ Dió³², jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ chun¹ la³ jmí¹ chun¹ hnga² Cristo. **8** Ti³la³ ní¹juáh³ tsá² jmu² tso³ má¹na²¹, tsá² la³ hí³ dá² tsá² joh¹ tsá² hláinh¹ bíh¹, quí¹ qui³ cónh³ tsá² jmu² tso³ la³ cun³ jmí¹ tin² bíh¹ tsá² hláinh¹. Ta²¹ jáun² bíh¹ cuan³ Jon² Dió³², hú¹tá¹ hi³ cua³tsunh¹ tá¹³ tsá² hláinh¹ bíh¹.

9 Hi³ jáun² dá² hí¹ jan² yáh³ tsá² má²lín³ jon² Dió³² tiá² tso³ jmu², quí¹ la³ cun³ lí³ hi³ má²ca³cué³ Dió³² hñu³ tsí³ bíh¹ tsú² má²zian². Cun³ñí¹ hi³ má²ca³jmú³ Dió³² hi³ lín¹³ tsú² jon² bíh¹ Dió³², hi³ jáun² né³, tiú²uú² lí²³ yáh³ jmu³ tsú² tso³. **10** Lin¹ lín²¹ bíh¹ ní¹juáh³ hin² tsánh² lín³ jon² Dió³² hi³ hin² lín³ jon² tsá² hláinh¹; quí¹ lí³ua³ jan² tsá² tiá² jmu² la³ cun³ hi³ ti³² tsí³ Dió³², jun³juáh¹³ jon² Dió³² yáh³ tsá² la³ hí³, hi³ sa³jun³ jon² yáh³ Dió³² ní¹juáh³ tsá² tiá² hnio³ rainh²¹ siáh³.

Cuí¹ má¹hnáu³ dí² quiúnh¹ tsá²ján² tsá²ján²

11 Hi³ jáun² né³, cun³ ca³ta¹ bíh¹ dí² hi³ má¹hnáu³ dí² quiúnh¹ tsá²ján² tsá²ján², la³ cun³ qui³ lí³ jáun² jái¹³ hi³ má²ca³niéih² náh² la³ cun³ jmí¹tin². **12** Ha³ tiá² hniáuh³² yáh³ jmú¹³ dí² la³jmí¹ ca³jmú³ hla¹ Caín tsá² jmí¹ joh¹ tsá² hláinh¹, hi³ ca³jngih³ dá¹jon²¹. Hi³ ¿he³ láih³² ca³jmú³ tsú² la³ jáun²? Quí¹ cun³ñí¹ hi³ jmí¹ jmu² jmáh³la³ hi³ hlah³ bíh¹ Caín, ti³la³ rainh²¹ tsú² né³, jmí¹ jmu² jmáh³la³ hi³ ti³² tsí³ Dió³² bíh¹. **13** Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³ reh², ha³ lí² cuí¹ cha³cáun² honh² náh² hi³ hau² náh² tsá² zian² cun³ tin² tsí³ hmóu³².

14 Né³² né³, má²né¹ bíh¹ dí² hi³ tiú²uú² láí³ yáh³ dí² tsá² ná¹jún¹, ti³la³ má²ziáun² dí² hi³ hmai²¹ bíh¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ má²hno³ dí² rainh²¹. Ti³la³ ní¹juáh³ tsá² tiá² hnio³ rainh²¹ má¹ná¹, tsá² la³ hí³ dá² ná¹jún¹ bíh¹. **15** Quí¹ la³jín³² tsá² hon² rainh²¹, tsá² jngih² tsáu² bíh¹ tsá² la³ hí³, hi³ má²ná¹ñíh¹ bíh¹ hnoh² hi³ hí¹ jan² tsá² jngih² tsáu² tiá² má²lín³ jan² tsá² má²zian² cun³ jmí¹hi³nio². **16** Hi³ jáun² bíh¹ má²né¹ dí² he³ lánh³ lí³ hi³ hnio³ tsú² rainh²¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ Cristo ca³jienh³ hnga² hi³ jún³ hi³ ca³ta¹ dí²; hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ siáh³ ca³ta¹ dí² hi³ tiáuh¹ hua³jan²¹ hi³ cué¹³ jmí²chí³ quiú¹³ hi³ ca³tin¹ rainh²¹ dí². **17** Ti³la³ né³² né³, ní¹juáh³ jan² tsá² zia³² quioh²¹ ca³jé³ hi³ zia³² hi³ lí³hniauh²³ ñí¹con² rainh²¹, ti³la³ má¹lí³² jáun² né³, já² tiá² mií³ ja³² yáh³ tsí³ tsú² ñí¹con² rainh²¹, ¿ha³ bí¹ lánh³ rón³² lí¹³ hi³ hnio³ tsú² Dió³²? **18** Hi³ jáun² né³ jón³, ha³ lí² cuí¹ má¹hno¹ dí² tsáu² jmáh³la³ quionh³ ho³ dí²; ti³ re² cuí¹ má¹hno¹ dí² tsáu² hú¹tá¹ jú¹ tson² cun³quionh³ hi³ lin¹ hi³ zia³² hi³ jmu³² bíh¹ dí².

Hi³ nio² cáun² tsí³ tsú² ñí¹con² Dió³²

19 Jáun² né³, cun³quionh³ hi³ jmú¹³ dí² la³ ní² bíh¹, lí¹³ lí³ né¹ dí² hi³ hen² dí² ti³ con² jú¹ tson², hi³ lí¹³ niau²¹ tie³ tsí³ dí² ñí¹ hó²¹ñí¹ Dió³². **20** Hi³ uá¹jinh¹ ca³lí³ zia³² cáun² tso³ hi³ cha³² hñu³ tsí³ dí², ti³ jlánh¹ bí¹ ja³² mií³ tsí³ Dió³² la³ cónh³ bíh¹ tsí³ jnoh¹ hmóu³², quí¹ hí³ bíh¹ ñí³² ca³la³ jí³². **21** Ti³la³ ní¹juáh³ hí¹ cáun² yáh³ tso³ tiá² cha³² hñu³ tsí³ dí²

né³ reh², hi³ jáun² lí¹³ bíh¹ niau²¹ tie³ tsí³ dí² ñí¹ hó²¹ ñí¹ Dió³², **22** jáun² dá² cue³² bíh¹ tsú² lí³ua³ cáun² hi³ mi³² dí² ñí¹con² tsú², quí¹ ma³ti²¹ bíh¹ dí² héih³² quioh²¹ tsú², ji³ hi³ jmu³² bíh¹ dí² siáh³ la³ cun³ hi³ ti³² tsí³ tsú². **23** Hi³ héih³² hi³ jmu² tsú² jáun² né³, juáh³ hi³ hniáuh³² tanh¹³ dí² ta²¹ Jesucristo Jon² bíh¹ tsú², ji³ hi³ má¹hno¹ dí² siáh³ tsá²ján² tsá²ján² la³ cun³ qui³ lí³ jáun² héih³² hi³ ca³jmú³ tsú² jáun². **24** Hi³ jáun² lí³ua³ jan² tsá² má²ti³² héih³² quioh²¹ Dió³², jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ tiáunh¹ cá²hon³ quionh³ Dió³², hi³ Dió³² né³ cuá³ hñu³ tsí³ tsú² siáh³. Jáun² dá² má²né¹ bíh¹ dí² hi³ má²cuá³ tsú² hñu³ tsí³ dí² cun³quionh³ Jmí²chí³ Chun¹ hi³ má²ca³cuen³ tsú² jáun² ñí¹con² dí².

Ha³ lánh³ rón³² lí³ cuóun³² tsú² Jmí²chí³ joh¹ Dió³² ji³ jmí²chí³ hláinh¹

4 **1** Hnoh² reh², tsá² hnau³ jná¹³, ha³ lí² lí¹ tanh³ náh² ta²¹ lí³ua³ jan² tsá² juáh³ hi³ quian³² jái¹³ hi³ ca³cué³ Dió³² hñu³ tsí³, ti³la³ quián² náh² tín² hua³hí¹³ ní¹juáh³ tson² quionh³ tsú² Jmí²chí³ joh¹ Dió³² ho³ tiá² quionh³. Quí¹ juóun³² lín³² bíh¹ tsá² tí¹ jáin² má²zian² hngá¹máh³ lá², tsá² lí¹ má²cau² hi³ juáh³ hi³ hleh³² cha¹³ Dió³². **2** Ti³la³ lí¹³ bíh¹ lí³ cuóun³² hnoh² tsá² hú¹tá¹ tson² quionh³ Jmí²chí³ joh¹ Dió³² cun³quionh³ la³ lá²: La³jín³² tsá² juáh³ hi³ Jesús Tsá² lín³ Cristo cuan³ hi³ lán¹ tsá²mi³cuóun² la³ jnoh¹, tsá² la³ hí³ bíh¹ ján¹ tson² quionh³ Jmí²chí³ joh¹ Dió³². **3** Ti³la³ ní¹juáh³ tsá² tiá² ta²¹ haih²¹ hi³ Jesús cuan³ hi³ dí¹tsáun² né³, jáun² jun³juáh¹³ tsá² quionh³ Jmí²chí³ joh¹ Dió³² yáh³ tsá² la³ hí³; ti³la³ tsá² la³ hí³ dá² quian³² jmí²chí³ hi³ jmu² hniéi² quionh³ Cristo bíh¹. Má²ca³niéih² bíh¹ hnoh² hi³ jmí²chí³ hláinh¹ hí³ já³² ñí¹ hué²¹ lá²; ti³la³ ta³né³² má¹ná¹, má²ngi³² bíh¹ tsú² hngá¹máh³ lá².

4 Jón³, hnoh² bíh¹ má²ná¹lín³ náh² tsá² joh¹ Dió³², hi³ jáun² dá² má²ca³quinh¹ bíh¹ náh² jmái¹ ñí¹con² tsá² ná¹lín³ ti³² jē¹ Dió³² tí¹jái² hí³; quí¹ ti³ jlánh¹ bíh¹ pin³ Tsá² cuá³ hñu³ honh² hnoh² la³ cónh³ bíh¹ tsá² zian² hí³ quionh³ tsá² zian² cun³ tín² tsí³ hmóu³². **5** Quí¹ qui³ cun³ tsá² zian² ja¹ quioh²¹ tsá² zian² cun³ tín² tsí³ hmóu³² bíh¹ ti³² tí¹jái² hí³, hi³ jáun² dá² la³ cun³ jái¹³ hi³ ti³² tsí³ tsá²mi³cuóun² bíh¹ hleh³² tsú²; hi³ jáun² tsá² hí³ né³, náí³² jē¹ tsú². **6** Ti³la³ jnoh¹ má¹ná¹, ná¹lái³ dí² tsá² joh¹ Dió³² bíh¹. Hi³ jáun² tsá² má²cuóun³² Dió³² né³, náí³² bíh¹ jái¹³ hi³ hléh¹ dí². Ti³la³ ní¹juáh³ tsá² tiá² joh¹ Dió³² né³, tiá² náí³² yáh³ tsú² jái¹³ hi³ hléh¹ dí². Hi³ jáun² né³, la³ ní² bíh¹ lí³ cuóun³² dí² tsá² quionh³ Jmí²chí³ Tsá² má²ta² jú¹ tson², ji³ tsá² quionh³ jmí²chí³ má²cau² ní² siáh³.

Dió³² Tsá² hniau³

7 Hnoh² reh² tsá² hnau³ jná¹³, hniáuh³² bíh¹ má¹hno¹ dí² tsá²ján² tsá²ján², quí¹ hi³ ná¹hnáu³ dí² jáun² dá² ja³² ñí¹con² Dió³² bíh¹. Hi³ jáun² bíh¹ la³jín³² tsá² hnio³ rainh²¹ lín³ jon² Dió³² hi³ cuóun³² tsú² siáh³ Dió³². **8** Ti³la³ tsá² tiá² hnio³ rainh²¹ má¹ná¹, jun³juáh¹³ tsá² má²ca³lí³ cuóun³²

Dió³² yáh³ tsá² la³ hí³, quí¹ Dió³² dá² jan² Tsá² hniau³ bíh¹. **9** Quí¹ cun³quionh³ hi³ ca³zen³ Dió³² Jon² Tsá² jan² tán¹ ca³ma³jnia³² tsú² hi³ lin¹ hi³ hniau³ dí² tsú², hi³ jáun² lí¹³ ziaun² dí² hi³ hmai²¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tí²¹ tá¹³ hí³ dí². **10** Hi³ jáun² lí³ né¹ dí² ha³ cónh³ tí³ hi³ hniau³ dí² Dió³², quí¹ jun³juáh¹³ jnoh¹ yáh³ tín² ca³má¹hno¹ Dió³², quí¹ hnga² bíh¹ tsú² tín² ca³ma³hniau³ jnoh¹ la³ñí¹, hi³ ca³cuen³ tsú² Jon² hi³ jún³ cha¹³ dí², hi³ jáun² lí¹³ hin³ tso³ quiú¹³ dí².

11 Hnoh² reh² tsá² hnau³ jná¹³ lín³², ní¹juáh³ la³ jáun² má²ca³ma³hniau³ dí² Dió³², jáun² ja³bí¹ la³ jáun² uá²jai³² hniáuh³² má¹hno¹ jnoh¹ siáh³ tsá²ján² tsá²ján². **12** Uá¹jinh¹ tson² bíh¹ hi³ hí¹ jan² tiá² hin² má²ca³jien³² Dió³², cun³ jáun² cuá³ bíh¹ Dió³² hñu³ tsí³ dí² ní¹juáh³ hi³ hno³ dí² tsá²ján² tsá²ján². Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ Tsá² qui³ hniau³ dí² hí³ né³ cuá³ hñu³ tsí³ dí², hi³ jáun² bíh¹ lí²³ má¹hno¹ dí² tsá²ján² tsá²ján² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³. **13** Cun³ né¹ bíh¹ dí² hi³ má²tiáuh¹ dí² cá²hon³ quiúnh¹ Dió³², hi³ Dió³² siáh³ má²cuá³ hñu³ tsí³ jnoh¹ cun³ñí¹ hi³hliá² Dió³² má²ca³cuen³ Jmí²chí³ joh¹ ñí¹con² dí². **14** Hi³ jáun² bíh¹ cue³² jnoh¹ jú¹ tson², quí¹ jnoh¹ bíh¹ tsá² ca³neh²¹ Jon² Dió³² Jméi² dí², Tsá² ca³zen³ tsú² hí³ hi³ líón³² tsá² zian² hngá¹máh³ lá². **15** Lí³ua³ jan² tsá² juáh³ hi³ Jesús bíh¹ Jon² Dió³², zian² bíh¹ Dió³² quionh³ tsá² hí³, hi³ jáun² tsá² hí³ zian² siáh³ quionh³ Dió³².

16 La³ jáun² bíh¹ má²ca³lí³ né¹ dí² jí³ hi³ má²nio² siáh³ cáun² tsí³ dí² hi³ Dió³² hniau³. Quí¹ Dió³² bíh¹ lín³ jan² Tsá² hniau³; hi³ jáun² lí³ua³ jan² tsá² hnio³ tsáu² jí³ Dió³² ní², tsá² la³ hí³ bíh¹ má²zian² quionh³ Dió³², hi³ jáun² Dió³² zian² siáh³ quionh³ tsá² la³ hí³. **17** Jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ hniau³ dí² Dió³² ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³, hi³ jáun² tiá² juénh¹³ yáh³ dí² ní¹ má¹tí³ ñí¹ ca³ra³tsa² dí² tsú² héih³²; quí¹ jnoh¹ ná¹lái³ tsá² zian² quionh³ Dió³² ñí¹ hué²¹ lá² ca³la³ cun³ rón³² lín³ hnga² Cristo. **18** Tiá² lin¹ zia³² jái¹³ hi³ juénh² dí² ñí¹con² jan² tsá² hú¹tá¹ hniau³ dí², quí¹ cun³ quin²³ bíh¹ tí³ có³² hi³ jmí¹ hú¹ cóh²¹ tsí³ dí² cun³quionh³ hi³ hniau³ dí² tsú² jáun². Jáun² jan² tsá² hú¹ cóh²¹ tsí³ né³ lín³ la³jmí¹ lín³ tsá² má²má²tso² tsí³, cun³ñí¹ hi³ tiá² má²nio² cáun² tán¹ tsí³ tsú² hi³ Dió³² hniau³.

19 Hnga² bíh¹ tín² Dió³² ca³ma³hniau³ dí² la³ñí¹, hi³ cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ jnoh¹ siáh³ má²hno³ dí² tsú². **20** Tí³la³ ní¹juáh³ zian² tsá² juáh³: “Jná¹³ hno³ Dió³²”, já² hon² bíh¹ tsú² rainh²¹ má¹lí³² jáun², jáun² tsá² la³ hí³ dá² jan² tsá² tí¹ jáin² bíh¹. Quí¹ ní¹juáh³ tiá² la³ hnio³ yáh³ tsú² rainh²¹ tsá² jien³², jáun² né³, ha³ bíh¹ lánh³ rón³² lí¹³ juáh³ tsú² hi³ hnio³ Dió³² jan² Tsá² tiá² má²ca³jien³² tsú². **21** Quí¹ hnga² Cristo bíh¹ má²ca³cué³ héih³² lá²: “Ní¹juáh³ tsá² hnio³ Dió³², ja³bí¹ la³ jáun² hniáuh³² ma³hnio³ tsú² siáh³ rainh²¹”.

Jnoh¹ bíh¹ tsá² cah¹ jmái¹ ñí¹con² tsá² tiá² quiú² tiá² jéin²³ Dió³²

5 1 Hi³ jáun² né³, lí³ua³ jan² tsá² taunh³² ta²¹ hi³ Jesús bíh¹ lín³ Cristo, tsá² la³ hí³ bíh¹ má²lín³ jon² Dió³². Quí¹ lí³ua³ jan² tsá² hnio³ jan² jméi² tsá¹míh¹, ja³bí¹ hnio³ tsú² siáh³ jì³ tsá¹míh¹ jon² tsá² hí³. 2 Jáun² ní¹juáh³ la³ má²hno³ jáun² dí² Dió³², hi³ la³ má²ma³ti²¹ jáun² dí² siáh³ la³ cun³ héih³² hi³ jmu² tsú² ñí¹con² dí², jáun² né¹ bíh¹ dí² hi³ ja³bí¹ má²hno³ dí² siáh³ jì³ jón²zih¹ Dió³². 3 Quí¹ ní¹juáh³ hi³ má²hno³ dí² Dió³², jáun² má²hniáuh³² má¹ti²¹ bíh¹ dí² la³ cun³ héih³² hi³ jmu² tsú²; hi³ héih³² hi³ jmu² tsú² jáun² né³, tiá² lí³ yáh³ cáun² liá¹ héi², 4 quí¹ la³jín³² tsá² má²lín³ jon² Dió³² cah²³ bíh¹ jmái¹ ñí¹con² tsá² tiá² quiú² tiá² jéin²³ Dió³². Hi³ jáun² hi³ nio² jáun² cáun² tsí³ bíh¹ dí² jmu² hi³ tiau²³ dí² ñí¹con² tsá² tiá² quiú² tiá² jéin²³ hí³ Dió³². 5 Hi³ jáun² né³, lí³ua³ jan² tsá² taunh³² ta²¹ hi³ Jesús bíh¹ Jon² Dió³², tsá² la³ hí³ bíh¹ cah²³ jmái¹ ñí¹con² tsá² tiá² jéin²³ hí³ Dió³².

Jái¹³ hi³ má²tson¹³ dí² hi³ ca³tin¹ Jon² Dió³²

6 Jáun² né³, jmí¹ cuan¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo ca³li³ lin¹ cun³quionh³ jmái² jì³ cun³quionh³ jmí²; jáun² jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³ cáun³ jmái² yáh³ tsú², quí¹ ja³bí¹ jmí²hán¹ yáh³ tsú² ca³táin³ jmí¹ lí²¹ jáun². Hi³ hnga² Jmí²chí³ Chun¹ lín³ Tsá² nau³² jái¹³ ca³ti²¹ hi³ ní², quí¹ Jmí²chí³ Chun¹ hí³ bíh¹ siáh³ Tsá² qui³ cun³ hie³² jú¹ tson². 7 [Zian² gáun³ Tsá² nau³² jái¹³ hñu³mi³cuú² ca³ti²¹ hi³ ní²: Jméi² dí², Tsá² lín³ Jái¹³, jì³ Jmí²chí³ Chun¹ ní² siáh³; hi³ jan² tán¹ tsáu² bíh¹ lín³ Tsá² gáun³ hí³. 8 Hi³ ñí¹ hué²¹ lá² siáh³] zia³² hni³² jui³² ñí¹ ja³² jú¹ tson²: ñí¹con² Jmí²chí³ joh¹ Dió³², la³ má²quionh³ jmái², jì³ jmí² ní² siáh³; hi³ tá¹ tun³ ní² né³, la³ má²quionh³ Jmí²chí³ tiáunh¹ cá²hon³ cu³tí³. 9 Ní¹juáh³ né³² cánh³ bíh¹ héi¹³ dí² jú¹ tson² hi³ zih³² tsáu² ñí¹ hué²¹ lá², tiá¹³ bíh¹ tiá³ tiá² héi¹³ dí² jú¹ tson² hi³ zih³² Dió³², quí¹ jú¹ tson² jáun² bíh¹ tí³ jlánh¹ bí¹ quien². Hi³ jú¹ tson² jáun² né³, hi³ ca³tin¹ Jon² bíh¹ Dió³². 10 Hi³ jáun² ní¹juáh³ tsá² tanh² ta²¹ Jon² Dió³², tsá² la³ hí³ bíh¹ hu²¹ jú¹ tson² ní² hñu³ tsí³ hnga²; tí³la³ ní¹juáh³ tsá² tiá² ta²¹ tanh² Dió³² má¹na²¹, tsá² la³ hí³ dá² jmu² hi³ Dió³² lín³ jan² tsá² tí¹ jáin² bíh¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² ta²¹ taunh³² tsú² la³ cun³ jái¹³ hi³ má²ca³zih³ jáun² Dió³² hi³ ca³tin¹ Jon². 11 Hi³ lá² bíh¹ jú¹ tson² hi³ má²ca³zih³ Dió³²: Hi³ má²ca³cué³ tsú² jáun² jái¹³ hi³ lí¹³ ziaun² dí² cun³ jmí¹hi³nio², hi³ jái¹³ hi³ lí¹³ ziaun² dí² jáun² cun³ jmí¹hi³nio² né³, ca³li³zia³² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Jon² bíh¹ Dió³². 12 Hi³ jáun² ní¹juáh³ tsá² tanh² ta²¹ Jon² Dió³², lí¹³ bíh¹ zian² la³ cun³ jmí¹hi³nio²; tí³la³ ní¹juáh³ tsá² tiá² ta²¹ tanh² Jon² Dió³² né³, cun³ tiá² lí¹³ bíh¹ zian² tsá² la³ hí³ cun³ jmí¹hi³nio².

Jái¹³ ñí¹ má²ca³táuh³ hi³ hlí² liéih³² tsú²

13 Jáun² né³, cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tin¹ hnoh² tsá² tanh²³ náh² ta²¹ Jon² Dió³², hi³ jáun² lí³ ñíh¹³ náh² hi³ má²zian² náh² cun³ jmí¹hi³nio².

14 Má²nio² cáun² tsí³ dí² ñí¹con² Dió³² hi³ lí³ua³ cáun² hi³ mí¹³ dí² ñí¹con² tsú², jáun² náí³² bíh¹ tsú² jái¹³ quiú¹³ dí² ní¹juáh³ hi³ mí¹³ dí² la³ cun³ hi³ qui³ tí³² tsí³ tsú² hnga². **15** Jáun² né³, la³jmí¹ né¹ dí² jáun² hi³ Dió³² náí³² jái¹³ hi³ lienh¹ dí², hi³ jáun² ja³bí¹ né¹ bíh¹ dí² hi³ má²ca³héi¹³ dí² la³ cun³ hi³ ca³mí¹³ dí² ñí¹con² tsú².

16 Né³² né³, ní¹juáh³ zian² jan² tsá² ca³jén³² rainh²¹ hi³ jmu² cáun² tso³ hi³ tiá² lí¹³ zeh³ ñí¹ hmú²¹, jáun² hniáuh³² liéinh³² tsú² Dió³² bíh¹, hi³ jáun² Dió³² cué³² jái¹³ hi³ lí¹³ zian² tsá² hí³, ní¹juáh³ hi³ tso³ jáun² lí³ cáun² tso³ hi³ tiá² lí¹³ zeh³ ñí¹ hmú²¹. Zia³² bíh¹ tso³ hi³ lí¹³ zeh³ ñí¹ hmú²¹, tí³la³ tiá² jmu² yáh³ jná¹³ héih³² hi³ liéinh³² tsú² Dió³² ca³tí²¹ tso³ la³ jáun². **17** La³jí³² hi³ hlah³ bíh¹ lí³ tso³; tí³la³ zia³² bíh¹ tso³ hi³ tiá² lí¹³ zeh³ ñí¹ hmú²¹.

18 Má²né¹ dí² hi³ jì³lin² tsá² má²ca³ma³jnia² Dió³² cáun² hi³ hmai²¹ tiá² tso³ jmu² yáh³; quí¹ tí³la³ Jon² Dió³² jmu² hua³hí¹³ tsá² hí³, hi³ jáun² tiá² tie³ tsá² hláinh¹ cuo². **19** Ja³bí¹ né¹ dí² hi³ má²lái³ dí² tsá² joh¹ Dió³², tí³la³ ca³la³ jín³² tsá² zian² cun³ tin² tsí³ hmóu³² né³, tionh² jo³cuo² tsá² hláinh¹ bíh¹. **20** Ja³bí¹ la³ jáun² né¹ dí² hi³ má²cuán² Jon² Dió³², hi³ hí³ bíh¹ má²ca³ma³ta² dí² hi³ ha³ lánh³ rón³² lí¹³ lí³ cuóun³² dí² Dió³² Tsá² cu³tí³ zian². Hi³ jáun² né³, jnoh¹ bíh¹ hú¹tá¹ cu³tí³ má²tiauh² dí² cá²hon³ quiúnh¹ Tsá² cu³tí³ zian² hí³, quí¹ cun³ñí¹ hi³ má²tiauh² dí² cá²hon³ quiúnh¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo Jon² tsú². Hí³ bíh¹ dí² lín³ Dió³² Tsá² cu³tí³ zian², hi³ hí³ bíh¹ Tsá² jmu² hi³ lí¹³ zian² tsáu² la³ cun³ jmí¹hi³nio². **21** Jáun² né³ jón³, ha³ lí² lí¹ ma³quien¹³ náh² cáun² hi³ siáh³ cha³ jmí¹ má¹quien¹³ náh² Dió³². [Cun³ ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]